

Modtaget

21 AUG. 2019

Slagelse Kommune
Posten

Vedrørende udarbejdelse af bevarende lokalplan for Næsby ved Stranden

Hilsen Beboerne i Næsby ved Stranden

Smedevej 19	Steen Nielsen.	Solung Nabe
Smedvej 8	Else Højgaard.	Tim Augustus
Smedevej 5.	Jens Klingspor.	
Smedevej 6	Mogens Bech Madsen	
Smedevej 11	Claus Brønning	
Smedevej 13	Mette P.	Søren Pedersen
Næsbyvej 22	Lilli Løn	Per Løn
Skab. m 5k	Sten Andersen	
Næsbyvej 24	J. Nielsen	
Smedevej. 2.	Rose Simmelhag.	

Slagelse Kommune
Plan
Rådhuspladsen 11
4200 Slagelse

13.august 2019

Att.: byplanlægger Else-Marie Hedegaard Jensen

Vedr. Udarbejdelse af bevarende lokalplan for Næsby ved Stranden

I anledning af Slagelse Kommunes meddelelse af 25. juni 2019 om udarbejdelse af lokalplan for Næsby ved Stranden hilser vi ideen om bevarende lokalplan meget velkommen, fordi vi gerne ser den oprindelige landsbystruktur som Slagelse Kommunes Tekniske Forvaltning tidligere har formuleret det:

(bilag 1)

Næsby ved Stranden har bevaret væsentlige træk af det bebyggelsesmønster, som blev fastlagt ved landsbyudskiftningen for ca. 200 år siden. Den er en typisk forte-landsby d.v.s. med bebyggelsen liggende omkring en fælles åben ubebygget plads – en forte – i byens midte, men i modsætning til de fleste andre forte-landsbyer er den tilbageværende forte ikke blevet bebygget gennem tiden, og den oprindelige struktur er derved bevaret.

Endvidere kan vi citere fra Kulturstyrelsens Fredningsbeskrivelse af den fredede 4-længede gård Aagaarden: (bilag 2)

Den miljøvæsentlige værdi knytter sig til gårdens placering i landsbyen, hvor Aagaarden sammen med landsbyens øvrige bevarede ældre gårde påviser bebyggelsens oprindelige gruppering omkring forte og gadekær fra tiden før udskiftningen, således er Aagaarden en vigtig del af et særdeles værdifuldt landsby-miljø, idet der på Sjælland kun er bevaret få landsbyer med dette sjældne bebyggelsesmønster.

På baggrund af ovenstående må vi beboere i landsbyen på det kraftigste tage afstand fra udstykning og bebyggelse af det sidste af fortens, som fuldstændig vil ødelægge den oprindelige og stærkt fremhævede karakter af forte-landsby.

Vi hilser en udbygning og styrkelse af lokalsamfundene velkommen, men mener at dette må ske i de lokalsamfund, hvor man kan drage nytte af den eksisterende infrastruktur, her tænkes på bevarelse af skole, idrætsklub, dagligvarebutik og offentlig transport – noget som ikke findes og formentlig heller ikke kommer til Næsby ved Stranden.

Den foreslåede udstykning med tre separate boliger på matrikel 32 kan opfattes som en blåstempling af udstykning af tilsvarende arealer i byen, hvilket vil åbne op for yderligere bebyggelse, som alt i alt vil være en markant ændring af landsbyens særpræg, som vi derfor må tage klart afstand fra.

Med venlig hilsen:

Beboerne i Næsby ved Stranden

NÆSBY VED STRANDEN

EN LANDSBYS HISTORIE...

NÆSBY VED STRANDEN

Næsby v. Stranden ligger i det lave kystland mellem Slagelse og Storebæltskysten lige ved Tude Å i et ret sumpet område. Selve landsbyen er dog anlagt på en lille forhøjning i landskabet - i sikkerhed for evt. oversvømmelser. Fra oldtiden har området været velegnet til beboelse og landbrug. Tude Å var en vigtig hovedfødselsåre og gav desuden adgang til ferskvand og mulighed for at skaffe foder på engene langs åen, samtidig med, at der var god og tilstrækkelig jord til dyrkning i nærheden. Området er i dag skovfattigt, men i oldtiden var her meget skov, hvor der kunne hentes brændsel og tømmer. Gode jagt- og fiskerimuligheder har der også været.

Navneendelsen -by stammer fra vikingetiden, og Næsby må antages at være anlagt på denne tid og har således en ca. 1000-årig historie bag sig. Den ligger ikke langt - i lige linie ca. 0,6 km - fra vikingeborgen Trelleborg, men på den modsatte side af Tude Å. Sandsynligvis er Næsby anlagt samtidig med eller lidt senere end vikingeborgen. I perioden fra Næsby opstod og frem til udskiftningen voksede byen støt og roligt. I sidste halvdel af 1700-tallet var den efter datidens forhold en ret stor landsby, der rummede 13 gårde og 28 huse. I 1787 havde byen 222 indbyggere og adskillige andre erhverv end landbruget var repræsenteret. Til sammenligning har Næsby vel i dag ca. 30 indbyggere.

Næsby har bevaret væsentlige træk af det bebyggelsesmønster, som blev fastlagt ved landsbyudskiftningen for ca. 200 år siden. Den er en typisk forte-landsby, d.v.s. med bebyggelsen liggende omkring en fælles åben, ubebygget plads - en forte - i byens midte, men i modsætning til de fleste andre forte-landsbyer er forten ikke blevet bebygget gennem tiden, og den oprindelige struktur er derved bevaret. De gårde, der blev tilbage i byen efter udskiftningen ligger endnu i dag, hvor de lå inden udskiftningen, og nogle er meget velbevarede. Bortset fra nogle ganske få huse og avlsbygninger, er der ikke bygget nyt i Næsby i dette århundrede.

BILAG 1:

Agård går tilbage til tiden før udskiftningen i 1790 og gårdens avislænger blev opført i anden halvdel af 1700-tallet. Agård var fæstegård til Valbygård indtil 1850. Det nuværende stuehus blev opført i 1856. Tidligere var der en aftægtsbolig indrettet i en del af vestlængen. Kostalden i østlængen står som i 1886.

I 1920 blev en del af den gamle tofteport nedrevet, så der opstod en fri passage mellem stuehuset og vestlængen. Ved denne lejlighed blev stuehusets vestgavl omsat i grundmur.

I 1987 blev tofteporten reetableret, og stuehuset og vestlængen blev atter forbundet af taget over portåbningen. Ligeledes blev stuehusets planløsning ført tilbage mod den oprindelige, blandt andet blev køkkenet flyttet tilbage til sin oprindelige placering og skillevæggene omkring flere mindre rum i vestenden blev fjernet og storstuen blev reetableret. Tillige blev et tidligere karlekammer og et lokum nedlagt i østenden. I nyere tid er stuehusets skorstenspiber blevet omsat.

Vestsjællands Gennemgangen, Hanne Raabyemagle, Planstyrelsen, 1991.

Kommuneplan 2001-2012, Landdistrikter – 7 rammer for lokalplanlægning, Slagelse Kommune

BILAG 2:

Den miljømæssige værdi knytter sig til gårdens placering i landsbyen, hvor Agård sammen med landsbyens øvrige bevarede ældre gårde påviser bebyggelsens oprindelige gruppering omkring forte og gadekær fra tiden før udskiftningen. Således er Agård en vigtig del af et særdeles værdifuldt landsbymiljø, idet der på Sjælland kun er bevaret få landsbyer med dette sjældne bebyggelsesmønster.

Endvidere er der miljømæssig værdi ved den firelængede gårds stort set lige lange længer, der på traditionel vis ligger omkring en lukket gårdsplads med piestensbelægning og brønd. Sædvanemæssigt står der et soltært nyttetræ – et valnødetræ – midt på gårdspladsen, ligesom der langs stuehusets sydvendte langside er en lille indhegnet nyttehøve som supplement til frugt- og prydhaven. Tilsammen udgør Agårds nære omgivelser også en stor miljømæssig værdi.

Den kulturhistoriske værdi ved Agård knytter sig til, at gården med sine fire sammenbyggede længer repræsenterer grundformen på en

Gården går ind med berøstningen.